



14. januar 2013

Byggeriets Arbejdsmiljøbus - Arbejdsplan 2013

Byggeriets Arbejdsmiljøbus er en mobil konsulenttjeneste, som har til formål at formidle god arbejdsmiljøpraksis og viden om udvikling af godt arbejdsmiljø og forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer til byggepladser og til byggevirksomhederne og deres ansatte. Desuden hjælper Byggeriets Arbejdsmiljøbus i forbindelse med brug af arbejdsmiljørådgivere, udnyttelse af uddannelsesmuligheder og muligheder for at få tilskud til udviklingsprojekter, forebyggelsespakker og lignende.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus er hverken en kontrolmyndighed eller en kommerciel arbejdsmiljørådgiver eller kursusudbyder, men de tilsluttede organisationers egen formidlingsvirksomhed om arbejdsmiljø.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus er organiseret med et hovedkontor og 4 regioner, hver med to konsulenter.

Målsætning:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har til formål at bidrage til:

- Forbedring af virksomhedernes systematiske, forebyggende arbejdsmiljøindsats, herunder udvikling af deres arbejdsmiljøorganisation og arbejdspladsvurdering samt valg af arbejdsmiljørepræsentanter
- Påvirkning af lederes og medarbejderes arbejdsmiljøadfærd og holdninger til arbejdsmiljø
- Udbrede kendskab til konkrete forebyggelsesmuligheder i forbindelse med arbejdets udførelse
- Deltage i videndeling med henblik på forbedring af den samlede arbejdsmiljøindsats med BAR Bygge & Anlæg, de tilsluttede organisationer og andre relevante arbejdsmiljøaktører, fx udviklere og leverandører af tekniske hjælpemidler, skolerne, bygherrer, rådgivere og projekterende mv.

Kerneopgaven

Byggeriets Arbejdsmiljøbus' kerneopgave er således at bidrage til forbedring af virksomhedernes forebyggende arbejdsmiljøindsats og til løsning af konkrete arbejdsmiljøspørgsmål gennem praksisnær rådgivning baseret på anbefalinger fra især BAR Bygge & Anlæg og Arbejdstilsynet.

Formidling og rådgivning skal som hovedregel finde sted ved besøg dels på de enkelte virksomheders hjemsteder og dels på bygge- og anlægspladser.

Det er et generelt mål, at besøg i byggevirksomheder og på byggepladser udgør mere end tre femtedele af regionernes ressourcer i 2013, og at arbejdet med netværks- og kompetenceudvikling i forhold til organisationer, leverandører, rådgivere mv. samt skolekontakt udgør mindre end to femtedele.

Styring og prioritering af besøgsaktiviteten:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus' besøg i byggevirksomheder og på byggepladser styres primært i de enkelte regioner på grundlag af konsulenternes indsigt i den lokale byggeaktivitet. Besøgene vil dels være opsøgende besøg på konsulenternes eget initiativ og dels være besøg affødt af henvendelser fra virksomheder, medarbejdere, organisationer eller andre.

Besøgsmålet for 2013 vil være:

- 1200 besøg på byggepladser
- 400 besøg i virksomheder

Prioriteringen af besøgsopgaver vil som udgangspunkt være denne:

1. Opsøgende besøg
2. Besøg affødt af henvendelser fra virksomheder, deres medarbejdere eller byggeledere og arbejdsmiljøkoordinatorer eventuelt via organisationerne
3. Besøg affødt af henvendelser fra organisationerne eller andre

Som følge af denne prioritering tilstræbes det at cirka halvdelen af besøgene er opsøgende besøg.

Det vil selvsagt være vanskeligt med denne prioritering samtidig også at sikre en meget repræsentativ udvælgelse af byggepladsstørrelser, virksomhedsstørrelser, faggrupper mv., når prioriteringen som udgangspunkt vil være behovsbestemt, men i hvert fald en rimelig geografisk spredning vil blive tilstræbt.

Ved at sikre at cirka halvdelen af besøgene er opsøgende er der god mulighed for at skabe kontakt også til mindre byggepladser og små byggevirksomheder. Dette må dog ikke ske på en sådan måde at det positive samarbejde, der etableres med de større og mere velorganiserede byggevirksomheder, lider skade.

Konsulentens fordybelse i den enkelte rådgivningsopgave afhænger af en konkret vurdering, idet målet dels er at sikre en forbedring af virksomhedens egenindsats og dels at give virksomheden grundlag for at få afhjulpet konkrete arbejdsmiljømangler. Der vil således i nogle tilfælde være behov for at der lægges betydelige ressourcer i en enkelt virksomhed eller byggeplads med adskillige opfølgingsbesøg, medens der i andre situationer kun er behov for et enkelt kort, orienterende besøg hvor visitkortet afleveres. Konsulenterne skal dog altid gå så meget i dybden, at virksomhederne oplever at de får en dialog, der sætter dem i stand til selv at komme videre med de arbejdsmiljøspørgsmål, der er blevet drøftet.

Konsulenterne vil samtidig være opmærksomme på en realistisk forventningsafstemning, så virksomhederne ikke står tilbage med en forventning om fx genbesøg eller anden form for tilbagemelding, hvis der ikke er behov eller ressourcer til det.

Enkelte virksomheder er meget hurtige til at anmode Byggeriets Arbejdsmiljøbus om hjælp også til løsning af velkendte arbejdsmiljøproblemstillinger. I forhold til sådanne virksomheder vil konsulenterne begrænse deres ressourceanvendelse ved at forsøge at anlægge en positiv "hjælp til selvhjælp"-strategi.

Rådgivningens arbejdsmiljøfaglige indhold:

Rådgivningen tager normalt udgangspunkt i de konkrete, materielle arbejdsmiljøforhold, som er anledning til en henvendelse om besøg eller konstateres ved rundering på byggepladsen eller drøftelse med virksomheden, sådan at rådgivningsforløbet udvikles ud fra de konkrete forhold til rådgivning om mulighederne for at styrke den forebyggende indsats gennem planlægning, organisering, uddannelse og samarbejde.

I forbindelse med besøg i virksomhederne tilstræbes det at få sat fokus på deres arbejdsmiljøkultur ved at etablere en dialog om sammenhæng mellem planlægning, arbejdsmiljøorganisation, valg af arbejdsmiljørepræsentanter, instruktion og tilsyn, medarbejderuddannelse og samarbejde i øvrigt.

Der lægges således vægt på udviklingsmuligheder frem for afhjælpning af formelle "fejl" i forhold til lovgivning og aftaler.

I den forbindelse skal spørgsmål som medarbejdermøder og uddannelsesplanlægning som midler til medarbejderudvikling og styrkelse af samarbejde og planlægning inddrages i dialogen om virksomhedernes arbejdsmiljø- og samarbejdskultur, ligesom behovet for arbejdsmiljøfaglig bistand også vil blive inddraget.

Særlige fokusområder:

I 2013 vil der blive rettet en særlig opmærksomhed mod følgende emner – nævnt uprioriteret:

- Arbejdsmiljøorganisationen – årlig AM-drøftelse, valg af arbejdsmiljørepræsentanter, APV mv.
- Bygherrers, rådgiveres og projekterendes roller – nye regler, arbejdsmiljøkoordinering (P) mv.
- Kemiske problemer – linoleum, tagpap, fugemidler, klæbemidler, skum, bly mv.
- Støv – almindeligt byggepladsstøv, træstøv og støv med indhold af fx asbestfibrer
- Trafiksikkerhed – færdselspolitik, pakning af biler, trafikadfærd mv.
- Ulykkesfare – nedstyrtningsulykker, løse stiger, adgangsveje mv.
- Unge og nyansattes arbejdsmiljø – introduktion af nyansatte, lærlinge og praktikanter

Herudover vil Byggeriets Arbejdsmiljøbus følge op på nye initiativer fra især BAR Bygge & Anlæg og Arbejdstilsynet.

Særlige indsatser:

Den igangværende særlige indsats om trafiksikkerhed vil blive fortsat i første kvartal af 2013.

Herudover er der ikke planlagt nye, særlige indsatser i 2013.

Nye særlige indsatser vil blive planlagt, hvis den nye handlingsplan mod ulykker i bygge- og anlægsbranchen, de forventede, nye regler om bygherrens opgaver eller nye initiativer vedr. fx unge og nyansatte fra BAR Bygge & Anlæg skulle rejse behov for særlige indsatser fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Projekter

Det igangværende erhvervs-PhD projekt om sammenhængen mellem muskel- og skelletbesvær og arbejdets organisering vil fortsætte planmæssigt i 2013. Projektet afsluttes i april 2015.

Bygge- og anlægsbranchens udviklingsfond har bevilget støtte til et projekt, som Byggeriets Arbejdsmiljøbus gennemfører i samarbejde med BASIT ApS om effektivitet og arbejdsmiljø i mindre byggevirksomheder. Projektet vil udvikle metoder til at sikre at mindre byggevirksomheder kan inddrage arbejdsmiljøforhold i deres planlægning og tilrettelægning af byggeopgaver på en effektiv og hensigtsmæssig måde.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus deltager også i 2013 i redaktionen af organisationernes formidlingsprojekt, arbejdsmiljøavisen "Under hjelmene".

Herudover bidrager Byggeriets Arbejdsmiljøbus gerne med erfaring, netværker mv. til projekter, som organisationerne står bag, samt andre projekter, som fx arbejdsmiljørådgivere, byggevirk-somheder, forskningsinstitutioner eller producenter og deres designere inviterer til samarbejde om.

I den forbindelse vil samarbejdet med de igangværende projekter om blandt andet betonvibrering, byggepladsstøv og KOL, ventilation ved gulvbelægning samt ergonomi for stenhuggere blive fort-sat, ligesom samarbejdet med udviklere af tekniske hjælpemidler vil blive prioriteret også i 2013.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus bidrager også gerne til igangsætning af virksomhedsinterne udvik-lingsprojekter i forbindelse med fx parternes "Bedre bundlinje"-projekt og eventuelle sikkerhedskul-tur- og arbejdsmiljøpolitikprojekter. Byggeriets Arbejdsmiljøbus er dog ikke umiddelbart kompeten-cemæssigt gearet til at varetage projektledelsesrollen i sådanne projekter, men vil kunne bidrage med arbejdsmiljøfaglig støtte og inspiration.

Forudsætningsopgaver

For at Byggeriets Arbejdsmiljøbus kan være i stand til at løfte sin kerneopgave skal der også bru-ges ressourcer på nogle forudsætningsopgaver – især på netværksopbygning og markedsføring.

Udvikling af det lokale netværkssamarbejde:

Arbejdet med at konsolidere Byggeriets Arbejdsmiljøbus' netværk blandt bygge- og anlægsbran-chens andre aktører vil blive fortsat både regionalt og centralt: BAR Bygge & Anlæg, organisatio-nerne, leverandører og producenter af tekniske hjælpemidler, myndighederne, kommercielle ar-bejdsmiljørådgivere, uddannelsesinstitutioner, interesseorganisationer og forsknings- og udvik-lingsinstitutioner.

Skolerne:

Samarbejdet med skolerne er en vigtig del af Byggeriets Arbejdsmiljøbus' virksomhed dels fordi det er vigtigt at bidrage til at de unge, der kommer ud i branchen, har respekt og forståelse for ar-bejdsmiljøet, og dels fordi skolekontakten er vigtig for at konsulenterne kan hjælpe virksomhederne med uddannelsesplanlægning mv.

Samspillet med Byggeriets Uddannelser vil blive fortsat udviklet i 2013 med henblik på at styrke konsulenternes grundlag for at kunne vejlede om uddannelsesmuligheder.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus deltager sammen med Byggeriets Uddannelser i udviklingen af et AMU-kursus om ergonomisk korrekte tekniske hjælpemidler til håndtering af gipsplader og facade-elementer, herunder vinduer og døre på byggepladsen.

Endelig vil samarbejdet med nogle af udbyderne af kurser for arbejdsmiljøkoordinatorer fortsætte.

Formidling:

Det er vigtigt at formidle de erfaringer, som Byggeriets Arbejdsmiljøbus opbygger, fordi det kun vil være en mindre del af branchens mange virksomheder, som de 8 konsulenter har ressourcer til at besøge. Det er derfor vigtigt at alle de virksomheder, der bidrager til projektet, får et udbytte - også dem der ikke selv bliver besøgt.

BAR Bygge & Anlæg er fortsat den centrale portal til viden om arbejdsmiljø i byggeriet, og det er derfor naturligt at Byggeriets Arbejdsmiljøbus samarbejder med BAR Bygge & Anlæg om den bedst mulige formidling af erfaringerne.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus vil dog også fortsat formidle erfaringer gennem sit eget nyhedsbrev, som dels formidler gode historier, der kan inspirere virksomhederne, og dels orienterer generelt om Byggeriets Arbejdsmiljøbus' aktiviteter.

Nyhedsbrevet skal sikre en én-strengt kommunikation fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus til "kunder", samarbejdspartner og pressen. I løbet af 2013 forventes der udsendt 4-6 nyhedsbreve.

Desuden vil Byggeriets Arbejdsmiljøbus formidle erfaringer og inspiration gennem parternes fælles arbejdsmiljøavis "Under hjelmene".

Pressekontakten vil især blive koncentreret om følgende aktiviteter:

- Der vil blive udgivet en lille letlæst og grafisk indbydende udgave af årsberetningen for 2012 med henblik på at informere om Byggeriets Arbejdsmiljøbus ved at fortælle om typiske arbejdsopgaver.
- Udgivelse af en film om erfaringerne fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus' indsats om arbejdsmiljøorganisationen, valg af arbejdsmiljørepræsentanter og gennemførelse af den årlige arbejdsmiljødrøftelse.
- Udgivelse af en radioudsendelse til lokalradiostationer om unge og nyansattes arbejdsmiljø.
- Samarbejdet med fagpressens nøglejournalister på arbejdsmiljøområdet vil blive udviklet så de bedre kan benytte og formidle den generelle erfaring, som Byggeriets Arbejdsmiljøbus har opbygget, i forbindelse med artikler mv. om arbejdsmiljø.
- Artikler til især fagpressen om aktuelle arbejdsmiljøemner.
- Pressekit'et om Byggeriets Arbejdsmiljøbus fra 2010 vil blive opdateret i starten af 2013.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus deltager fortsat gerne med oplæg, udstillinger eller andet i forbindelse med organisationernes egne arrangementer og lignende.

Basisfunktioner

Evaluering:

I slutningen af 2013 vil der blive gennemført en evaluering af Byggeriets Arbejdsmiljøbus. Evalueringen skal vurdere hvordan det lykkes at opfylde målsætningerne for kerneopgaven og belyse brugernes erfaringer og ønsker. Evalueringen vil blive tilrettelagt så det bliver muligt at sammenholde resultaterne med de tidligere gennemført evalueringer.

Evalueringen skal samtidig være grundlag for en analyse af behovet for arbejdsmiljøviden og anden støtte til arbejdsmiljøarbejdet i branchen – en analyse som forventes iværksat primo 2014 og som skal være udgangspunkt for en drøftelse af behovet for at justere Byggeriets Arbejdsmiljøbus' koncept og målsætning medio 2014.

Kompetence:

En af de store udfordringer for et projekt som Byggeriets Arbejdsmiljøbus er at sikre et tilstrækkeligt højt kompetenceniveau såvel på konsulentniveau som organisatorisk.

Konsulenterne er som udgangspunkt generalister, der alle skal kunne hjælpe de fleste virksomheder med almindeligt forekommende arbejdsmiljøproblemer. I forhold til specielle delområder indenfor byggebranchen fungerer enkelte konsulenter dog som ankerpersoner. Dette er tilfældet i forhold til stenhuggerier, betonindustri, teknisk isolering, gulvlægning, nedbrydning, industrilakerere, materieludlejning, asfalt, vejarbejde og tagdækning.

Der sker en meget stor læring gennem det løbende formidlingsarbejde, der konstant byder på nye situationer med nye udfordringer for konsulenterne. Ikke mindst gennem konsulenternes indbyrdes samarbejde om at udvikle løsninger og fastlægge anbefalinger sker der en betydelig kompetenceudvikling.

Desuden finder der en mere organisatorisk styret kompetenceudvikling sted på følgende måder:

- Fælles konsulentmøder, der dels skal sikre den interne erfaringsopsamling og videndeling og dels være ramme om højt kvalificerede input fra inviterede, eksterne eksperter.
- Deltagelse i konferencer, temadage, messer og relevante møder i Selskab for Arbejdsmiljø.
- Individuel, men koordineret deltagelse i efteruddannelseskurser

I 2013 vil der ligesom i de tidligere år blive afholdt 9 fælles 2-dages konsulentmøder. På to af konsulentmøderne vil BAR Bygge & Anlægs sekretariat deltage med henblik på gensidig videndeling og samarbejdsudvikling samt feedback om branchevejledningernes anvendelighed og læsbarhed. På ét af møderne deltager desuden formandskabet.

I første halvår af 2013 vil der blive gennemført et internt uddannelsesforløb om konsulentrollen med henblik på at styrke læringsindholdet i konsulenternes formidling. Det vil være eksperter fra CEFAL, der står for dette forløb.

Der er indgået en aftale med Arbejdsmiljøhuset (tidligere Maler BST) om support vedrørende kemiske arbejdsmiljøspørgsmål i hele 2013.

I 2013 deltager alle konsulenterne på arbejdsmiljøkonferencen AM:2013 for arbejdsmiljøprofessionelle i Nyborg. Desuden vil et par medarbejdere formentlig besøge BAUMA-messen i München hhv. A+A arbejdsmiljøudstillingen i Düsseldorf. Desuden planlægger formandskabet et besøg hos Byggeriets Arbejdsmiljøbus' hollandske søsterorganisation ARBOUW.

Intern kommunikation:

Kommunikationen mellem regionerne og hovedkontoret sikres ved at de ugentlige, interne nyhedsmails fungerer som ramme om alle informationer af fælles interesse. Akutte spørgsmål, som ikke kan afvente den ugentlige nyhedsmail, vil dog fortsat blive søgt besvaret gennem "alle-mails", hvor konklusionerne så kan samles op i nyhedsmailen eller på førstkommende konsulentmøde.

Der vil blive gennemført MUS-samtaler med alle konsulenterne i løbet af januar-februar med henblik på blandt andet at sikre en individuelt tilpasset efteruddannelse og et godt grundlag for den ledelsesmæssige koordinering af arbejdet i regionerne.

Projektlederen besøger hver af regionerne en hel dag i løbet af eftersommeren og deltager i den forbindelse i nogle særligt udvalgte byggepladsbesøg.

Arbejdsmiljø:

Byggeriets Arbejdsmiljøbus' interne personalehåndbog og APV vil løbende blive justeret efter behov.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har en separat arbejdsmiljøorganisation og er ikke omfattet af Byggeriets Uddannelsers arbejdsmiljøorganisation. Det er aftalt ved den årlige arbejdsmiljødrøftelse at det interne arbejdsmiljø drøftes løbende på to møder i arbejdsmiljøorganisationen og på mindst et årligt konsulentmøde med henblik på justering af APV-handlingsplanen.

Justering af arbejdsplanen

Styregruppen vil løbende være opmærksom på behovet for justering af arbejdsplanen fx i forhold til nye regler og retningslinjer for bygge- og anlægsbranchens arbejdsmiljø, teknologiske og organisatoriske ændringer af arbejdsformerne i branchen eller andre forhold, der kan påvirke grundlaget for arbejdsplanen.